

Asia: VN/26860/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Tuomioistuimen määräämä pääsykielto

Syyttäjälaitos on ollut edustettuna esityksen valmistelun tueksi asetetussa seurantaryhmässä. Syyttäjälaitoksen näkemykset ovat siten tulleet huomioiduksi jo seurantaryhmässä. Syyttäjälaitos kannattaa tavoitetta julkisrauhan suojaamisessa paikoissa esiintyvän toistuvan häiriökäyttäytymisen vähenemisestä.

Syyttäjälaitos kannattaa esitystä tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta. Kannatamme lisäksi sitä, ettei syyttäjä toimi tuomioistuimessa hakijana pääsykieltoa koskevassa asiassa ja että syyttäjällä ei muutoinkaan esitetysti ole roolia tässä prosessissa. Pääsykiellossa ei ole kysymys rikosoikeudellisesta seuraamuksesta, joten pääsykieltoasia eroaisi luonteeltaan rikosasiasta. Syyttäjälaitoksen resursseilla ja ruuhkautuneessa työtilanteessa uuden asiaryhmän hoitaminen ei myöskään ole missään määrin perusteltua tai tarkoituksenmukaista.

Syyttäjälaitos korostaa esityksessä (s. 64) mainittua, että pääsykiellon sisältö tulisi määritellä ratkaisussa siinä määrin yksiselitteisesti, ettei sen rikkomisena rangaistavan käyttäytymisen ala olisi tulkinnanvaraista.

Paikan haltijan antama pääsykielto ja julkisrauhan rikkominen

Syyttäjälaitos kannattaa esitettyä rikoslain julkisrauhan rikkomista koskevan rangaistussäännöksen täsmennystä ja sen tavoitetta selkeyttää pääsykieltojen rikkomisen rangaistavuutta.

Toimivaltuudet pääsykieltojen valvomiseksi

-

Henkilötietojen käsittely

-

Muut mahdolliset huomiot esitysluonnoksesta

Esityksessä (s. 37) on todettu, että ”syyteharkinta ja syytteen tuomioistuinkäsittelyn kustannukset Syyttäjälaitokselle ovat noin 526 euroa/syyte, tosin kirjallisessa menettelyssä kustannukset ovat noin 130 euroa.” Vuoden 2025 ratkaisutoteutumien perusteella lasketut syyteharkinnan ja syytteen tuomioistuinkäsittelyn kustannukset Syyttäjälaitokselle ovat noin 967 euroa yhtä rikosasiaa kohden. Sen sijaan kokonaiskustannusten määrittely kirjalliseen menettelyyn ohjautuvien rikosasioiden osalta on vaikeampaa, mutta kustannusarviona voidaan pitää syyteharkinta-asian kustannusta eli arviolta noin 395 euroa rikosasiaa kohden. Näin ollen esityksessä mainitut Syyttäjälaitoksen kustannukset ovat nykytasoon nähden liian pienet.

Syyttäjälaitos lisäksi toteaa, että uusista kriminalisoinneista aiheutuva lisätyö tulee sen mahdollisesti pienestä määrästä huolimatta osaltaan pahentamaan Syyttäjälaitoksen muutenkin ruuhkaantunutta työtilannetta.

Koivisto Ari-Pekka
Syyttäjälaitos

Kontturi Karoliina
Syyttäjälaitos